

Uz jubilarno, 60. godišće časopisa

Poštovane čitateljice i čitatelji!

S posebnim zadovoljstvom i ponosom u rano proljeće 2009. godine iznosimo pred vas prvi broj 60. godišća časopisa *Drvena industrija*. Pred vama je časopis koji već šest desetljeća objavljuje znanstvene i stručne radove te različite priloge zanimljive znanstvenoj i stručnoj javnosti koja se bavi pitanjima drvene tehnologije.

Časopis *Drvena industrija* objavljuje rezultate istraživanja građe, svojstava i zaštite drva i drvnih materijala te njihove primjene, mehaničke i hidrotermičke obrade, kemijske prerade, svih aspekata proizvodnje drvnog materijala i proizvoda te trgovine drvom i drvnim proizvodima.

Povijesni pregled razvoja časopisa u „prvih pedeset godina“ opširno su i dojmljivo u uvodniku prvog broja 50. godišća opisali tadašnji glavni urednik časopisa prof. dr. sc. Hrvoje Turkulin i tehnički urednik gospodin Zlatko Bihar. Sažeti povijesni put časopisa smatram nužnim ponoviti i u uvodniku ovoga, jubilarnoga godišća, kako bismo naglasili važnost svih onih koji su stvarali časopis i njegovu povijest. Usto, treba nešto reći i o posljednjih deset godina časopisa u trećem tisućljeću, koje su omogućile časopisu obljetnicu dijamantnog sjaja.

Povijesni put časopisa

Generalna direkcija drvene industrije Hrvatske pokrenula je 1950. godine časopis *Drvena industrija*, gotovo usporedno s počecima razvoja drvnotehnološke nastave na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Kako se s razvojem industrijske prerade i obrade drva nakon Drugoga svjetskog rata pojavio velik broj stručnih pitanja i potreba za potporom stručnjacima u praksi, tadašnji resorni ministar Ivica Gretić potaknuo je i potpomogao izdavanje stručnog glasila, kojemu je dr. Stjepan Frančišković bio prvi glavni i odgovorni urednik. U početku su u *Drvenoj industriji* objavljivani popularni stručni članci, da bi se postupno, s razvojem struke i znanstvenoistraživačkog rada, počeli pojavljivati znanstveni radovi te stručni radovi i prilozi vezani za drvo i tehnologiju obrade i prerade drva.

Od 1952. godine izdavanje časopisa preuzima Institut za drveno-industrijska istraživanja, koji se od 1969. naziva Institutom za drvo. Te, 1969. godine suizdavačima odnosno sufinancijerima časopisa postaju Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Poslovno udruženje proizvođača drvene industrije Zagreb i Exportdrvo Zagreb. Dr. Stjepan Frančišković, uz tehničkog urednika Andriju Ilića, vodio je časopis do 1964. godine. Uredničku je palicu od njega preuzeo prof. dr. Ivo Horvat, a zatim inženjer B. Matić, a tehnički urednik bio je inženjer V. Rajković. Godine 1967. glavnim i odgovornim urednikom postaje inženjer B. Štajduhar, koji je s urednicima A. Ilićem, mr. sc. I.

Šalovcem, a kasnije i D. Tusunom, prof., uređivao časopis do 1974. godine. Od te je godine časopis kao glavni i odgovorni urednik vodio prof. dr. Stanislav Bađun, i to tijekom sljedećih 17 godina.

Pred sam kraj uredničkog rada prof. dr. Stanislava Bađuna, 1989. godine, ukida se Tehnički centar za drvo (tadašnji naziv Instituta za drvo) te izdavačem časopisa postaje Šumarski fakultet. U teškom razdoblju ratnih razaranja i vremenu stvaranja Hrvatske države djelatnici Šumarskog fakulteta uspjeli su sačuvati ili, bolje rečeno, ponovno pokrenuti časopis *Drvena industrija* zahvaljujući entuzijazmu i predanome radu tadašnjih znanstvenika Drvnotehnološkog odsjeka, potpori vodstva Šumarskoga fakulteta te Hrvatskoga šumarskog društva i Exportdrva, d.d., koji su podnijeli financijski teret izdavanja časopisa u prijelaznome razdoblju. Godine 1990. i 1991. glavni urednik bio je prof. dr. sc. Marijan Brežnjak, a pomoćnik urednika prof. dr. sc. Stjepan Tkalec. Približno su tada prestali djelovati D. Tusun, prof., i A. Ilić, a nakratko ih je zamijenila Dubravka Kostić, dipl. ing. Časopis je u tom prijelaznom razdoblju osiromašio u smislu smanjenja naklade, brojeva u jednom godištu te broja objavljenih radova i priloga.

Od 1992. godine glavnim urednikom postaje prof. dr. sc. Božidar Petrić, a pomažu mu urednik mr. sc. Hrvoje Turkulin i tehnički urednik Zlatko Bihar. Nakon odlaska u mirovinu prof. dr. sc. B. Petrića posao glavnog urednika 1997. godine preuzima dr. sc. Hrvoje Turkulin. Osnovne smjernice djelovanja novog urednika bile su uvođenje dvojezičnosti osnovnih bibliografskih podataka (hrvatski i jedan od stranih jezika), održavanje znanstveno-stručnoga profila časopisa, poboljšanje kvalitete radova i njihove prezentacije, međunarodna afirmacija časopisa te rješavanje problema stalnosti djelovanja časopisa i pravodobnog izlaženja. Radi svega toga, bilo je nužno riješiti probleme prostorija i opreme za djelovanje Uredništva, osigurati administratora i stabilnost financijskog poslovanja časopisa. Zahvaljujući Izdavačkom savjetu časopisa veći je dio problema časopisa riješen, no bitka za stalnost izlaženja bila je neprekidna. Uredništvo se borilo s kroničnim nedostatkom kvalitetnih radova za objavu. No unatoč tome, časopis je znatno povećao ugled i vidljivost u međunarodnim razmjerima, ustanovljen je međunarodni Urednički odbor, časopis je uvršten u neke od svjetski priznatih baza časopisa, povećana je razmjena s inozemnim redakcijama časopisa i slanje bibliotekama, povećao se broj radova inozemnih autora te se promijenio i unaprijedio dizajn sloga i tiska. Uz glavnog urednika doc. dr. sc. Hrvoja Turkulina i tehničkog urednika Zlatka Bihara, u administrativnom dijelu časopis je vodila gospođa Dubravka Cvetan.

Usporedno sa svojim sve širim međunarodnim znanstvenim djelovanjem doc. dr. sc. H. Turkulin promicao je i naš časopis, no 2003. godine prepustio je

mlađim kolegama da nastave njegovu ustrajnost i ambicioznost u stvaranju vrsnog časopisa drvne struke na ovim prostorima. Te, 2003. godine uz novi Urednički odbor sastavljen od mladih znanstvenika Drvnotehnoškog odsjeka i priznatih svjetskih znanstvenika, za glavnu urednicu izabrana je doc. dr. sc. Ružica Beljo Lučić, a za tehničkog urednika dr. sc. Stjepan Pervan. Uz novoga tehničkog urednika dio tehničkih poslova i dalje je obavljao gospodin Zlatko Bihar. Od 2001. do 2005. godine administrativne je poslove vodila gospođa Verica Ormuš, a od 2005. godine ponovno ih vodi gospođa Dubravka Cvetan. Početak rada novog uredništva obilježila je borba za izdavanje gotovo cijeloga zakašnjeloga godišta te postizanje redovitosti izlaženja kao iznimno važnog kriterija za dobivanje financijske potpore Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, ali i za uvrštenje časopisa u priznate svjetske bibliografske baze časopisa. Nekoliko je puta časopis postizao pravodobnost izlaženja, pa opet bilježio kašnjenje od jednoga do najviše dva broja.

Časopis danas

Usudujem se reći, da je danas nakon niza godina kroničnog nedostatka radova za objavu, postignuta ravnoteža i radovi koji pristižu omogućuju kontinuitet izlaženja i kvalitativni skok prema vrsnom znanstvenom časopisu.

Uz stalnost izlaženja, drugi vrlo važan cilj Uredništva jest povećati vidljivost i dostupnost časopisa. Svjesni smo da samo tako znanstveni rad naše male znanstvene zajednice može biti prepoznat u svijetu, a naš časopis i radovi u njemu mogu postići bolje bibliometrijske pokazatelje (citati, *impact factor*) kojima se danas vrednuje znanstveni rad. Zato časopis razmjenjujemo s drugim redakcijama, šaljemo ga velikom broju biblioteka u svijetu, zatražili smo i dobili uvrštenje u nekoliko novih bibliografskih baza podataka (Scopus, EBSCO, Compendex, Geobase), a cjeloviti tekstovi radova objavljenih u našem časopisu dostupni su na domaćem portalu Hrčak (<http://hrcak.srce.hr/>) i na međunarodnom portalu Directory of Open Access Journals (<http://www.doaj.org/>). Vidljivost časopisa osigurava i internetska stranica časopisa (<http://drvaindustrija.sumfak.hr/>) koju popunjava i uređuje tehnički urednik izv. prof. dr. sc. S. Pervan. I dalje ustrajavamo na uvrštenju našega časopisa u ISI-jevu citatnu bazu Web of Science kako bismo i na taj način osnažili časopis te privukli autore kvalitetnih znanstvenih radova.

Današnje Uredništvo i Urednički odbor procjenjuju vrlo važnim prepoznatljivost *Drvne industrije* kao znanstvenog časopisa. Cilj nam je svakako povećati opseg svakoga pojedinog broja, prije svega znanstvenim radovima, ali ne zanemariti ni kvalitetne stručne radove. *Drvna industrija* jedini je časopis na ovim prostorima koji objavljuje znanstvene sadržaje iz područja drvne tehnologije. U proteklom su razdoblju u Hrvatskoj pokrenuti komercijalni stručni časopisi (*Drvo*, *Drvo & namještaj*) koji pokrivaju stručne i reklamne sadržaje zanimljive drvnom sektoru i to rade vrlo uspješno. Časopis *Drvna industrija* treba biti zanimljivo štivo znanstvenicima diljem svijeta, ali i korisno štivo našim inženjerima drvne tehnologije.

Drvo je vrlo važan prirodni, obnovljivi materijal, a Hrvatska je bogata šumama i drvom. Industrijska pre-

rada i obrada drva važna je gospodarska grana za rast i razvoj naše zemlje. Uporaba drva ima velik potencijal, zanimanje za drvo kao građevni materijal raste, no, nažalost, zbog posljedica svjetske gospodarske krize drvni se sektor ponovno našao u vrlo nezavidnom položaju. Vjerujemo da će naš časopis i dalje biti platforma znanja koja će i u ovim za gospodarstvo teškim vremenima nuditi ideje i rješenja za nalaženje pravih putova u sigurniju budućnost.

Časopis je tijekom 60 godina izlaženja uvijek imao manje ili više teškoća s pokrivanjem troškova izdavanja. Sa zadovoljstvom mogu reći da u proteklih deset godina časopis ima solidnu financijsku potporu i, za razliku od mnogih drugih časopisa, ne bori se s nedostatkom financija. To možemo zahvaliti predsjedniku Izdavačkog savjeta prof. dr. sc. Ivici Grbcu i njegovu angažmanu u pronalaženju suizdavača, kao i suizdavačima koji iz godine u godinu vjerno podupiru naš časopis. Dio financijskih sredstava osigurava nam i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa u sklopu godišnjih natječaja za potporu znanstvenog izdavaštva i na tome smo im zahvalni.

Analizu radova objavljenih u proteklih deset godina i usporedbu s analizom napravljenom za prvih pedeset godina izlaženja časopisa planiramo pripremiti sa skupinom mladih znanstvenika Drvnotehnoškog odsjeka i objaviti u posljednjem broju 60. godišta.

U ovom obiljetničkom uvodniku želim zahvaliti na dosadašnjem radu i suradnji članovima Uredničkog odbora, članovima Izdavačkog savjeta i našim cijenjenim autorima te ih zamoliti za još energije i još ideja za poboljšanje vrsnosti našeg časopisa. Zahvaljujem i našim vjernim lektoricama, lektorici hrvatskog jezika gospođi Zlati Babić, prof., i lektorici engleskog jezika gospođi Maji Zajšek-Vrhovac, prof., na vrijednom doprinosu kvaliteti objavljenih radova i priloga. Posebnu zahvalnost svi zajedno dugujemo našim recenzentima, koji svojim savjetima i ocjenom radova pridonose kvaliteti časopisa. Podulji popis njihovih imena objavit ćemo također u posljednjem broju 60. godišta.

Razdoblje koje je ispred nas, osim što će biti obilježeno težim financijskim okolnostima, donijet će nam i nove izazove.

Jedan od izazova jest i suočavanje s moralnom i intelektualnom krizom svijeta znanja koja, prema riječima urednika uglednoga medicinskog časopisa *Lancet* Richarda Hortona, prijeti potkopavanjem dva tisućljeća dugih napora za pravednijim društvom. Svakako kršenje znanstvene čestitosti onemogućit će društveni napredak. Urednik Horton naglašava da je akademska zajednica zrcalo društva, a njezino reagiranje na pravdu i nepravdu odražava stanje morala u široj zajednici (*Polimeri*, 29(2008)3:172-174).

Mi ćemo i dalje nastojati svojim upornim, marljivim, nesebičnim i poštenim radom biti zrcalo rada znanstvene zajednice koja se bavi istraživanjima u području drvne tehnologije i promicati njihove rezultate koji mogu pomoći nastojanjima drvno-gospodarskog sektora da se održi u konkurentskoj zbilji svjetskoga gospodarstva. Pri tome ćemo posebno njegovati znanstvenu čestitost i boriti se za moralniji svijet znanja i pravednije društvo.

Prof. dr. sc. Ružica Beljo Lučić